

Pētījums “Zaļo industriālo zonu (ZIZ) potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā”

Seminārs “Uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstība
pārejai uz klimatneitrālu ekonomiku”

17.12.2025.

01

Pētījuma mērķis un uzdevumi

Pētījuma mērķis un galvenie uzdevumi

Mērķis

Veicināt zaļo industriālo teritoriju attīstību Zemgalē, apzināt un noteikt zaļā sertifikāta ieviešanas perspektīvas, izpildot ilgtspējīgas klimatneitralitātes politikas nosacījumus.

Pētījums izstrādāts ZPR projekta «Starptautiska sertifikācijas standarta un instrumenta kopizstrāde, lai veicinātu enerģētikas pāreju zaļajās industriālajās zonās | Green Industrial Areas (GIA)» ietvaros.

Pētījuma uzdevumi

1. Analizēt esošo situāciju:

- analizēt un apkopot esošo informāciju saistībā ar zaļo industriālo teritoriju attīstību Zemgalē, Latvijā un ES;
- apkopot un analizēt informāciju un statistiku par ZPR esošajām un plānotajām ZIZ un teritorijām;
- izvērtēt ZPR esošo un plānoto ZIZ iespējamo atbilstību potenciālajam zaļajam sertifikātam saskaņā ar GIA projektā izveidotā standarta kritērijiem;
- kartēt ZPR esošās un plānotās ZIZ teritorijas.

2. Sagatavot secinājumus par situāciju ar ZIZ un priekšlikumus par galvenajiem nepieciešamajiem uzlabojumiem ZPR Attīstības programmā 2021-2027, ZPR Attīstības stratēģijā 2030, kā arī nacionālā līmeņa normatīvajos aktos.

3. Apzināt, kurās ZIZ jau ir iegūts kāds no sertifikātiem, kā arī to, vai kādai ZIZ ir plānots sertifikātu iegūt un kādu.

4. Sagatavot salīdzinošu statistisku informatīvu materiālu par ZIZ stāvokli Latvijas plānošanas reģionos.

Green Industrial Areas sertifikācijas tēmas un kritēriji

	Tēma	Kritērijs
1	Enerģija	Kopīgais kritērijs 1: atjaunojamo energoresursu izmantošana
		Kopīgais kritērijs 2: enerģijas pārvaldības uzlabošana
2	Enerģija	pasīvie pasākumi primārās enerģijas patēriņa samazināšanai
		aktīvi pasākumi primārās enerģijas patēriņa samazināšanai
3	CO ₂ Emisijas	CO ₂ emisiju samazināšana un ietaupīšana
		CO ₂ emisiju kompensēšana
4	Zemes patēriņa samazināšana	pārveidošanas zonu/degradētu teritoriju izmantošana
		ilgtspējīga un telpu taupoša tehniskās infrastruktūras plānošana
5	Ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība	uzlādes staciju nodrošināšana
		kopbraukšanas un uzņēmumu autobusu izmantošanas veicināšana
		intermodālo platformu pieejamība
		finansiālu stimulu sistēma sabiedriskā transporta izmantošanai, piemēram, darba karte utt.
		vieda loģistika ar lēnākām CO ₂ emisijām
6	Bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana	ūdens apsaimniekošanas un saglabāšanas zonas
		apgaismojuma koncepcijas
		apzaļumošanas koncepcijas āra zonās
7	Aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība	taupīšana un atkritumu novēršana
		otrrreizējo izejvielu, kā arī siltuma un notekūdeņu pārstrādājamība un izmantojamība

Avoti:

ZPR projekta «Starptautiska sertifikācijas standarta un instrumenta kopizstrāde, lai veicinātu enerģētikas pāreju zaļajās industriālajās zonās | Green Industrial Areas» materiāli, [Saite](#)

© 2025 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Document Classification: KPMG Publiskis

02

Secinājumi

Identificētās ZIZ mērķu kategorijas ES un Latvijas līmenī

01

Klimats un vide:

- SEG emisiju samazināšana
- AER un energoefektivitāte
- Bioloģiskās daudzveidības atjaunošana
- Piesārņojuma samazināšana
- Dabas kapitāla ilgtspējīga izmantošana

02

Rūpniecība un inovācijas:

- Dekarbonizācijas tehnoloģiju attīstība
- Tīras enerģijas, ūdeņraža un digitālās jomas inovācijas
- Jaunu piegāžu ķēžu izveide
- Atbalsts nozīmīgu rūpniecības nozaru konkurētspējai

03

Aprite ekonomika:

- Resursu izmantošanas efektivitāte
- Atkritumu samazināšana, pārstrāde un atkārtota izmantošana
- Ilgtspējīga produktu dizaina un patēriņa veicināšana
- Otrreizējo izejvielu tirgus attīstība

04

Pielāgošanās klimata pārmaiņām:

- Dabas risku vadība
- Infrastruktūras noturības palielināšana
- Dabas risinājumu izmantošana risku vadībā
- Veselības un pārtikas drošības risku samazināšana

05

Transports un mobilitāte:

- Transporta emisiju samazināšana
- Pāreja uz elektrisko un ūdeņraža transportu
- Sabiedriskā transporta un dzelzceļa lomas palielināšana
- Alternatīvo degvielu infrastruktūras izbūve

Avoti:

01: Eiropas Zaļais kurss; Fit for 55 pakete; ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2030; Nulles piesārņojuma rīcības plāns; **02:** ES rūpniecības politika; Net Zero Industry Act; Eiropas inovāciju padome; **03:** Aprite ekonomikas rīcības plāns (2020); Eiropas Zaļais kurss; **04:** ES pielāgošanās klimata pārmaiņām stratēģija; Nacionālie pielāgošanas plāni un stratēģijas; **05:** Ilgtspējas un viedas mobilitātes stratēģija (2020); Fit for 55.

Neto nulles emisiju industrijas akta mērķi un tehnoloģijas

Neto nulles emisiju industrijas akts (*The Net-Zero Industry Act*) ir Zaļā kursa industriālā plāna ietvaros ierosināta iniciatīva, kas tika pieņemta 2024. gada maijā. Tā paredz neto nulles emisiju (tīru) tehnoloģiju ražošanas attīstību ES. Šīs iniciatīvas mērķis ir nodrošināt:

- līdz 2030. gadam ES kopējā stratēģiskā neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanas kapacitāte sasniedz vismaz 40 % no ES pieprasījuma;
- līdz 2040. gadam jāpanāk, lai ES ražošanas jauda veidotu vismaz 15 % no pasaules kopējā apjoma.

Galaprodukti un specifiskie komponenti, kas ir būtiski neto nulles emisiju tehnoloģiju izgatavošanai:

Avoti:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1735: [Regulation - EU - 2024/1735 - EN - EUR-Lex](#)

Secinājumi par ZPR attīstības plānošanas dokumentu atbilstību ES līmeņa ZIZ mērķu kategorijām

01

ZPR attīstības plānošanas dokumentos kopumā kvalitatīvi pārnesti principi no ES un nacionālā līmeņa

- Attīstības programmas prioritāte P5 «Klimata pārmaiņas, vide un aprites ekonomika», aptver lielāko daļu no ES līmeņa stratēģiskajiem uzstādījumiem, kā arī ar to saistītie indikatori nostiprina «zaļo principu ievērošanu».
- Pozitīvi vērtējams izdarītais darbs pie industriālo teritoriju kartēšanas un it īpaši – iniciatīva par ZIZ pilotteritoriju, kas var kalpot kā «enkura projekts», uz kā balstīt tālāku ZIZ attīstību ZPR teritorijā.

02

Vienīgā mērķu kategorija, kurā būtu vēlams veikt papildinošas darbības, ir «Rūpniecība un inovācija»

- Nepieciešams skaidrāk definēt un identificēt potenciālo materiālu/ enerģijas apmaiņu jeb industriālās simbiozes potenciālu ZPR teritorijā esošajās industriālajās teritorijās.
- 2024.g. ES līmenī ir pieņemts *Net-Zero Industry Act*, kas aicina veidot *Net Zero Acceleration Valleys* konceptu – vairāku industriju sadarbību ģeogrāfiskā tuvumā, lai veidotu klimatneitrālu ražošanas procesu reģionālā un nacionālā līmenī. NZIA ieleju attīstības koncepts paredz trīs galvenos atbalsta mehānismus: finanšu instrumenti, investoru piesaiste un cilvēkkapitāla attīstība.

03

Zaļais industriālais sertifikāts kā potenciāls rīks investoru un finansējuma piesaistei

- ZIZ sertifikāts, tā kritēriji un rādītāji piedāvā nākamās detalizācijas pakāpes vadlīnijas par gaidām attiecībā uz ZIZ attīstību, t.sk. no potenciālo investoru puses.
- ZIZ sertifikāts jau tuvākajos gados var kļūt par būtisku priekšrocību ES finansējuma piesaistē, piemēram, kontekstā ar *Net-Zero Industry Act* «*Acceleration valleys*» konceptu, jo šādām teritorijām var tikt piemērota augstāka prioritāte.

Avoti:

Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021-2027; Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: Rīcības un aktivitātes; [The Net-Zero Industry Act: Making the EU the home of clean technologies manufacturing and green jobs](#)

© 2025 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Document Classification: KPMG Publiks

8

Pētījuma tvērums un konstatējumi

Nr.	Pētījumā apskatītās pašvaldības	Identificētās potenciālās ZIZ
1	Jelgavas valstspilsēta	3
2	Bauskas novads	2
3	Jēkabpils novads	2
4	Dobeles novads	1
5	Aizkraukles novads	1
6	Jelgavas novads	1 (Laflora Kaigu purva pilotteritorija)

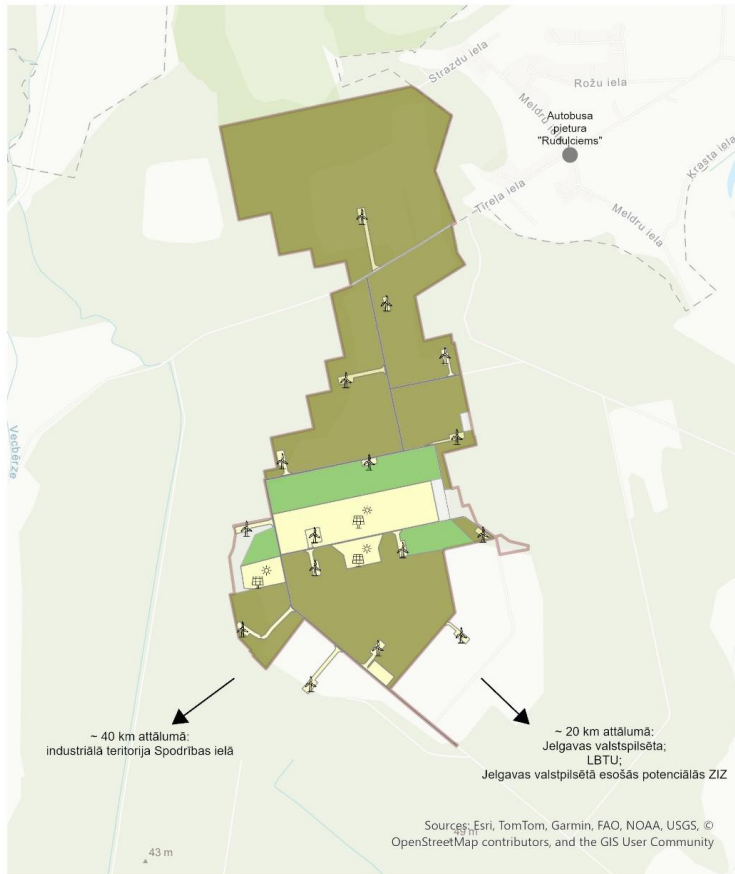
Kopīgās priekšrocības:

- Lielākajā daļā no teritorijām vai to tiešā tuvumā tiek veidotas vai ir plānots veidot atjaunīgās elektroenerģijas stacijas (saules, vēja enerģija)
- Pašvaldības aktīvi organizē projektus uzņēmējiem nepieciešamās infrastruktūras izbūvēšanai (ielas, ceļi, inženierkomunikācijas u.c.) un veic darbības uzņēmumu un investoru piesaistei
- Katrā pašvaldībā atrodas vismaz viena vieta ar augstu uzņēmumu koncentrāciju, turklāt vairāki lielākie uzņēmumi pēc pašiniciatīvas iegulda ilgtspējīgos risinājumos

Kopīgie izaicinājumi:

- Trūkstoša informācijas bāze un struktūra kvalitatīvai potenciālo ZIZ sasaistei ar ES mērķiem
- Praktiski neesošas pazīmes par uzņēmumu aprites ekonomiku un rūpniecisko sadarbību
- Strauji mainīga ZIZ faktiskā situācija un attīstība

Jelgavas novads

1. Energija	4. Zemes patēriņa samazināšana	6. Bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana
2. Energija	5. Ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība	7. Aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība
3. CO2 emisijas	5. Ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība	Kopējā zaļās industriālās zonas teritorija

GIA projekta pilotteritorija, ko attīsta SIA «Laflora» vairāk nekā 100 ha plašā teritorijā. Tiek veikts darbs pie pakāpeniskas ZIZ attīstības 10 gadu laikā.

Laflora GIA projekta pilotteritorijas attīstības iecere paredz izpildīt praktiski visās GIA sertifikāta tēmās:

- **Energija** – vēja un saules parka izbūve
- **CO₂ emisijas** – emisiju samazināšana, emisiju kompensēšana ar dabas aizsardzības pasākumiem
- **Zemes patēriņa samazināšana** – purva rekultivācija
- **Ilgtspējīga mobilitāte** – automašīnu uzlāde, ūdeņraža stacija, videi draudzīga pārvietošanās
- **Aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība** – siltumnīcu komplekss, ilgtspējīgu inovāciju centrs, industriālais centrs ar pieslēgumu vēja parkam, datu centru izbūve, biroju telpu un rekreācijas centra izbūve, ūdeņraža enerģijas infrastruktūra

Avoti: Laflora sniegtā informācija, t.sk. publiski pieejamie avoti ([saite](#))

Potenciālās zaļās industriālās zonas ZPR pašvaldībās

Nr.	Pētījumā apskatītās industriālās teritorijas	Īss apraksts	Atbilstība GIA sertifikāta tēmām un kritērijiem
1	Zemgales industriālais parks (Jelgavas valstspilsēta)	Nacionālas nozīmes industriālais parks, plānota investīciju piesaiste viedās specializācijas nozarēs, «zaļā industriālā zona» definēta pašvaldības stratēģijā	Pašlaik nav identificējama, ilgtermiņā paredzēta saules enerģijas ražošanas parka būvniecība un/ vai pieslēguma izveidošana ar Laflora vēja enerģijas parku, paredzēts īstenot investīciju projektus piekļuves nodrošināšanai un inženierinfrastruktūras uzlabošanai
2	Lielupes industriālais parks (Jelgavas valstspilsēta)	Privātā sektora operatora pārvaldīta industriālā teritorija, tajā atrodas apstrādes rūpniecības uzņēmumi	Veikta nepieciešamās transporta un inženierkomunikāciju izbūve
3	NP Jelgavas biznesa parks (Jelgavas valstspilsēta)	Privātā sektora operatora pārvaldīta industriālā teritorija, uzņēmumi darbojas dažādās rūpniecības nozarēs	Teritorijai ir pieejami pievedceļi, elektroapgāde, ūdensapgāde un kanalizācija, viens no uzņēmumiem uz jumta uzstādījis saules paneļus
4	Bauskas Industriālais un loģistikas parks (Bauskas novads)	Parka iecere konceptuāli paredz ekoloģiski ilgtspējīgu pieeju, integrējot modernas tehnoloģijas un energoefektīvus risinājumus, pašvaldība realizē projektus infrastruktūras uzlabošanai	Parkā ir pieejama elektroauto uzlādes stacija, atrodas cementu ražojošs uzņēmums, kas patstāvīgi attīsta energoefektīvu un emisijas mazinošu ražošanas procesu, blakus plānots izbūvēt biogāzes staciju
5	Industriālās teritorijas pie Iecavas (Bauskas novads)	Pašlaik nav definēta kā vienots «parks» vai «zona», tajā ir ievērojama uzņēmumu koncentrācija lauksaimniecības, būvniecības, pārtikas ražošana, metālapstrādes u.c. nozarēs	Teritorijā ir divi saules parki, kā arī novērojama rūpnieciskā sadarbība, jo tiek ražota biogāze no putnu mēsliem, kā arī elektroenerģija un siltumenerģija

Avoti:

KPMG analīze, balstoties uz publiski pieejamu informāciju un konsultācijām ar pašvaldību

© 2025 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Document Classification: KPMG Publics

11

Potenciālās zaļās industriālās zonas ZPR pašvaldībās

Nr.	Pētījumā apskatītās industriālās teritorijas	Īss apraksts	Atbilstība GIA sertifikāta tēmām un kritērijiem
6	Industriālā teritorija Zīlānu ielā (Jēkabpils novads)	Pašlaik nav definēta kā vienots «parks» vai «zona», tajā uzņēmumu koncentrācija kokapstrādes nozarē	Pašlaik nav identificējama, pašvaldība realizējusi vairākus projektus teritorijas piekļuves uzlabošanai
7	Industriālā teritorija Krustpils pagastā (Jēkabpils novads)	Pašlaik nav definēta kā vienots «parks» vai «zona», tajā uzņēmumu koncentrācija kokapstrādes un ceļu būves nozarēs	Pašlaik nav identificējama, pašvaldības investīciju plānā paredzēta ceļa izbūve
8	Industriālā teritorija Dobelē Spodrības ielā un Elektrības ielā (Dobeles novads)	Pašlaik nav definēta kā vienots «parks» vai «zona», teritorijā koncentrēti pārtikas un būvmateriālu ražošanas uzņēmumi	Teritorijā atrodas uzņēmumi, kas ilgtspējas aspektus izvirzījuši kā prioritārus, tajā ir uzstādīti saules paneļi siltumenerģijas un elektroenerģijas ražošanai, pašvaldība realizējusi vairākus projektus teritorijas piekļuves uzlabošanai un revitalizācijai, pastāv iecere teritoriju paplašināt
9	Aizkraukles industriālais parks (Aizkraukles novads)	Teritorijā iespējams nomāt telpas birojiem, veikaliem, ražošanai un noliktavām	Pašlaik nav identificējama, teritorijai pastāv paplašināšanas iespējas, aptuveni 23 km attālumā plānots īstenot vēja parka būvniecību, pašvaldība veikusi infrastruktūras uzlabošanu

Avoti:

KPMG analīze, balstoties uz publiski pieejamu informāciju un konsultācijām ar pašvaldību

© 2025 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmu. Visas tiesības aizsargātas.

Document Classification: KPMG Publics

12

Potenciālās zaļās industriālās zonas citos Latvijas plānošanas reģionos

Nr.	Plānošanas reģions	Identificētās potenciālās ZIZ
1	Kurzemes PR	2 (Liepāja)
2	Rīgas PR	3 (Rīga, Salaspils)
3	Vidzemes PR	2 (Valmiera, Madona)
4	Latgales PR	2 (Augšdaugavas novads/ Daugavpils, Rēzekne)

KPR: Liepājas SEZ teritorijā pastāv vienošanās par kopīgām prioritātēm un rīcību zaļās enerģētikas un jauno tehnoloģiju projektu attīstību – atbalsta bāzi vēja parku būvniecībai, attīstīt ūdeņraža ražotni un termināli, ilgtspējīgas aviācijas degvielas rūpnīcu u.c.

RPR: Ir aktīvas gan privātā sektora (Green Park Mārupē ar fokusu uz augstu energoefektivitāti un KORE Salaspilī ar fokusu uz aprites ekonomiku un industriālo simbiozi), gan publiskā sektora iniciatīvas (Rīgas Brīvostas pārvalde – atjaunīgās degvielas produkti, vēja parku tehnoloģiju ražošana, militārā mobilitāte).

VPR: Ilgtspējīga industriālā attīstība, resursu efektīva izmantošana un aprites ekonomikas modeļu ieviešana.

LPR: Informācija par GIA sertifikācijas tēmām nav viennozīmīgi pieejama, taču industriālajās teritorijās potenciāli atradīsies augstas pievienotās vērtības uzņēmumi, kas varētu būt ieinteresēti ilgtspējas aspektu prioritizēšanā.

Avoti: KPMG analīze, balstoties uz publiski pieejamu informāciju

UNIDO – Eko-industriālo parku (EIP) vadlīnijas (United Nations Industrial Development Organisation Eco-industrial parks)

Starptautisks ietvars, kas nav oficiāla sertifikācijas sistēma, bet gan rīks, ar kuru var novērtēt esošo situāciju un identificēt uzlabojuma iespējas. Tas definē kritērijus, priekšnosacījumus un indikatorus, kas raksturo rūpnieciskās teritorijas atbilstību EIP.

EIP kritēriji:

- Pārvaldības
- Vides
- Sociālā
- Ekonomikas

Ieguvumi:

- Atbilstība ietvaram stratēģiski stiprina parku un uzņēmumu reputāciju, mazina regulatīvos un resursu riskus un palīdz sasniegt nacionālos un starptautiskos ilgtspējas mērķus
- Teritorija kļūst pievilcīgāka investoriem un nodrošina piekļuvi zaļajam finansējumam

Piemēri: [TRACOM](#) (Moldova)

DGNB – Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen/ German Sustainable Building Council – system for districts

Nodrošina visaptverošu pieeju ilgtspējīgai būvniecībai un attīstībai. Viens no veidiem ir industriālās zonas, kur vērtē ne tikai atsevišķas ēkas, bet arī visu teritoriju. Sertifikācijas sistēma industriālajām zonām aptver visu dzīves ciklu – no plānošanas un būvniecības līdz ekspluatācijai un demontāžai.

Sistēma balstās uz trīs pamatprincipiem:

- ekoloģija
- ekonomika
- sociālās kultūras kvalitāte

Ieguvumi:

- Nodrošina visaptverošu teritorijas ilgtspējas izvērtējumu
- Industriālā teritorija kļūst pievilcīgāka investoriem, uzņēmumiem un darbiniekiem, vienlaikus stiprinot konkurētspēju un reputāciju

Piemēri: [Volkswagen Poznan](#) (Polija)

BREEAM NL Gebied

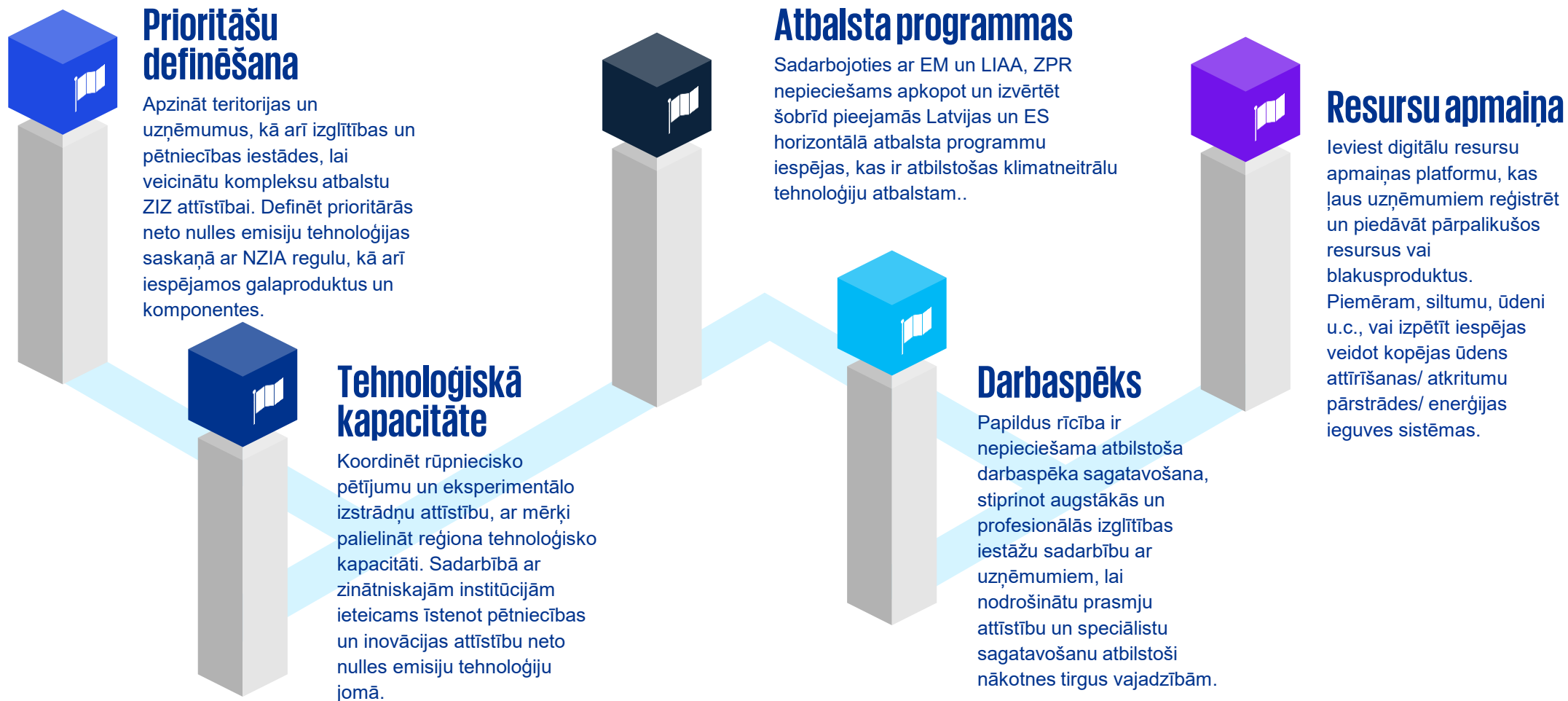
Vērtē ne tikai atsevišķas ēkas, bet arī teritorijas un rajonus, tai skaitā arī industriālos parkus. Sertifikāta mērķis ir novērtēt un apliecināt ēku un teritoriju ilgtspēju, veicinot zaļās tehnoloģijas, energoefektivitāti, resursu taupīšanu un ilgtspējīgu plānošanu

Ieguvumi:

- Nodrošina, ka teritoriju plānošana jau no paša sākuma tiek veidota ilgtspējīgi
- Palīdz palielināt konkrētās teritorijas pievilcību investoriem un paaugstina nekustamo īpašumu vērtību
- Ļauj pilsētām un uzņēmumiem parādīt savu līderību klimata un vides mērķu sasniegšanā, kā arī kalpo kā instruments, kas palīdz saskaņot dažādu attīstītāju un pašvaldības intereses kopīga, ilgtspējīga rezultāta vārdā

Piemēri: [Business Park Amsterdam Osdorp](#) (Nīderlande)

Ieteikumi ZPR un citiem plānošanas reģioniem/ pašvaldībām

Paldies!

Kristaps Kovalevskis

KPMG Baltics SIA Direktors

Stratēģijas un biznesa procesu konsultācijas

E: kkovalevskis@kpmg.com

T: +371 28447273

Šajā dokumentā apkopotā informācija ir vispārīga un nav paredzēta kādas konkrētas fiziskas vai juridiskas personas situācijas apskatam. Lai arī mūsu mērķis ir sniegt precīzu un savlaicīgu informāciju, nav iespējams garantēt, ka informācijas saņemšanas brīdī tā vēl arvien būs precīza vai ka tā būs precīza nākotnē. Nevienam savā rīcībā nevajadzētu paļauties uz šo informāciju bez atbilstošas profesionālas konsultācijas, rūpīgi izpētot konkrēto situāciju.

KPMG nosaukums un logo ir preču zīmes, kuras KPMG globālās organizācijas neatkarīgās dalībfirmas izmanto saskaņā ar licences noteikumiem.

© 2025 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirma. Visas tiesības aizsargātas.

Dokumenta klasifikācija: KPMG Publisks